

**Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Utcai Gondozó Szolgálat**

**1013 Budapest, Feszty Á. u. 6-8.
Tel.: (06) 1 201 9263**

**A XII. KERÜLETBEN ÉLETVITELSZERŰEN ÉLŐ HAJLÉKTALAN EMBEREK
REHABILITÁCIÓJÁT ELŐSEGÍTŐ PROGRAM
TERVEZETE**

2012. október 31-én a Budapest XII. kerületi Hegyvidéki Önkormányzat és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület egy megállapodást írt alá a XII. kerületben életvitelszerűen közterületen élő 12 fő hajléktalan ember rehabilitációjának megvalósítására.

A program célja az volt, hogy elindulhasson a több éve a XII. kerületben utcán élő hajléktalan emberek olyan speciális gondozása, amely személyre szabott megoldások kidolgozásával célozza meg társadalomba történő integrációjukat.

A megállapodás szerint a rehabilitáció 2012. november 1-jétől 2013. október 31-ig terjedő időszakra szól.

I. A program általános tapasztalatai

A támogatási program jelenleg is zajlik, és két hónap múlva fog lezárulni. A program megvalósítása során sokféle egyéni életút rehabilitációja indult el. A szociális esetmunka előzetes tervekre alapozott, az ügyfelek egyéni szükségleteit és az utcai létformából való kikerülés lehetséges útjait határozta meg. Olyan stabil *lakhatási formák* megtalálása volt elsőként a fő célunk, amelyet ügyfeleink a program lejárta után is meg tudnak tartani, igazodik az ő további terveikhez a későbbiekben is. Egyes ügyfeleinknek alacsony bérleti díjú, kertes albérleteket találtunk, ahol a kertgondozás vállalásával a hétvégi ház bérleti díja olcsóbb és ahhoz, hogy ez megtartható legyen, kertészeti szerszámok, albérleti felszerelések megvásárlásával támogattuk/juk őket. Több ügyfelünk munkásszállóra költözött a támogatás segítségével. Egyes ügyfeleinknél az átmeneti szállón történő elhelyezés nyújtott megoldási lehetőséget. Sok esetben több lépésben tették meg ügyfeleink az önálló lakhatás megvalósítását: hajléktalanszállóról munkásszállóba, illetve hajléktalanszállóról alacsony bérleti díjú kertes albérletbe költöztek.

A lakhatás mellett az ügyfeleink *munkába állását* is támogattuk, a rehabilitációjuk érdekében: álláskeresőket segítettük őket, képzésbe juttattuk őket, fogászati kezeléseket kaptak, vagy olyan kiegészítő támogatást, amely hozzájárult a munkába járásukhoz (munkaruha, tisztasági csomag, Budapest bérlet, stb.). Ennek részletes, havonkénti lebontásban történő bemutatását a mellékelt szakmai beszámolóban 2013 augusztusáig összefoglaltuk.

A közel egy éves munka során azt tapasztaltuk, hogy az egyéni megoldásokon alapuló esetmunka hatékonysága eredményes lehet, de véleményünk szerint hosszú idő kell ahhoz, hogy egy perifériára került hajléktalan embert újra olyan helyzetbe tudjunk hozni, ami számára és a társadalom számára is elfogadható életminőséget jelentsen. Az ide vezető út megtervezése igen nehéz, bár egyéni terveket készítettünk, az egyes ügyfeleknél könnyebben, másoknál nehezebben sikerült megoldásokhoz jutnunk, és volt, akinél egyáltalán nem sikerült elérni célt. Látjuk azt, hogy tervekre szükség van, és ki kell tűzni célokat, de az egyéni életkörülmények folyamatos változása (például egy betegség, párkapcsolati problémák) miatt ezeket többször módosítani kell. Ehhez hozzájárul az is, hogy ügyfeleink életüket évek óta utcán töltötték, amire jellemző a folyamatos bizonytalanság, kilátástalanság érzése, és sok esetben ennek feloldásához, „elviseléséhez” az alkoholhoz fordulnak, ami gyakorlatilag csak halmozza a megoldásra váró problémák sorát. Épp ezekért az okokért van az, hogy ha nehézség merült fel (pl. munka megszűnése), akkor könnyebben feladták az elért eredményeket, nehezebben álltak fel újra, a problémák megoldásának keresése helyett visszafordulnak a korábbi életük felé. Ezért látjuk nagy szükségét annak, hogy a gondozás folyamatosan álljunk mellettük, támogassuk, motiváljuk őket, sokszor napról-napra, hogy meg tudják tartani a munkájukat, lakhatásukat, kitartsanak.

A program során 12 fő gondozottal indultunk el, ebből négy fővel az előzetes tervek ellenére nem sikerült olyan gondozást megvalósítanunk, amelynek során nem tudtuk végigvinni a rehabilitációs munkát. (ZsT, OM, SzC, VI.)

Nyolc fő esetén a gondozás folyamatos, részükről a lakhatás és munkavállalás területén sikerült eredményeket elérnünk. (HL, TS, MK, KL, MI, DJ, HÁ, TZs).

II. A támogatási program további tervezete a már programban lévő ügyfelekre

(2013. szeptember-2014. december)

Az alábbiakban szeretnénk bemutatni azt, hogy milyen további terveket, gondozási lépéseket terveznénk megvalósítani a programban még bent lévő ügyfeleinkkel a program lezárulásáig, illetve azt, hogy milyen támogatási formákat, terveket tudnánk tovább folytatni velük, amennyiben a támogatási program tovább folytatódna.

A jelenlegi támogatottak köréből összesen 6 ügyfél esetében gondoljuk azt, hogy továbbra is támogathatóak lennének a program keretein belül. A támogatási program lehetőséget és keretet adott egy egyéni megoldásokon alapuló gondozási folyamatnak. Több ügyfelünk élt ennek lehetőségével és közel egy év alatt önálló lakhatásba került. Sokuk esetében ennek kialakítására nem rég került sor, további támogatások felhasználásának iránya ennek megerősítését szolgálná. Az önálló lakhatáson túl a munkába állásuk, munkaerő piaci státuszuk megtámogatását látjuk továbbra is célszerűnek. A terveket hasonlóan az előző programhoz szintén személyre szabott megoldások mentén határoztuk meg, és a megvalósításukhoz szükséges támogatásra egy összegben tettünk javaslatot. Ezeket az összegeket nem részleteztük, mert csak bizonyos költségeket lehetne megszabni, pl. minden hónapban az albérleti támogatás 10.000 Ft, de az egyéb kiegészítő támogatásokat nehéz előre tervezni, mert a szükségletek attól válnak függővé, hogy az ügyfeleknek hogyan alakul az élete például a munkavállalás területén (például, ha valaki elveszíti a munkáját már nem biztosítunk a részére bérletet, vagy ha egy ügyfelünk munkába áll, a támogatást inkább a munkába járás támogatására csoportosítanánk át (pld.: munkaruha biztosítása, bérlet).

A programban eddig is volt lehetőség a részösszegek módosítására az adott igények mentén. Így a következő szakaszban is ezt vettük alapul.

Az alábbiakban az általunk továbbra is a támogatásra bevonható, a jelenlegi programban még bent lévő ügyfeleinkkel kapcsolatos előzetes terveket és a lehetséges támogatási összegeket határoztuk meg.

1. MK

A jelenlegi programban MK-nak elsősorban a lakhatásának támogatására fordítottuk a kért összegeket. MK átmeneti szállón lakott, majd ez év augusztusától albérletbe költözött. Az albérletet jövedelméhez mérten (közfoglalkoztatásban dolgozik) kerestük. Jelenleg egy olcsó, az ingatlan kertjének rendben tartása fejében történő bérleménybe került. A támogatást pedig a beköltözésétől kezdve az albérleti díj, és kertgondozáshoz szükséges szerszámok megvásárlására fordítottuk.

Gondozási terveink a program folytatása esetén:

Terveink szerint MK-t továbbra is az albérletének megtartásában támogatnánk. Munkája jelenleg van, de mivel közfoglalkoztatásban vesz részt, ezért a munkaviszonya 2013. szeptember közepétől megszűnik. Azt tervezzük, hogy álláskeresésben fogjuk segíteni őt,

amiben eddig is nagy motivációt és önállóságot mutatott. Ebben az évben már sikerült „átvészelnie” egy hasonló időszakot és nagyon jól kezelte ezt a helyzetet.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén:

A 2013. november 1. – 2014. december 31. közötti időszakra tehát albérletének támogatását tervezzük (albérleti díjhoz adnánk hozzájárulást), amit havonta csökkenő összegben biztosítanánk számára, növekvő önrész vállalása mellett. A célunk az, hogy a program végére, az egy év letelte után már önállóan, külső támogatás nélkül is fenn tudja tartani az albérletét.

A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig): 170.000 Ft

2. TZs

A programban elsősorban a lakhatásának támogatásához nyújtottunk segítséget. A támogatást munkásszállói elhelyezés költségeinek fedezésére adtuk ki. A lakhatás mellett egészségügyi (fogászati), munkavégzéshez szükséges kiegészítő (pl. telefon) támogatást nyújtottunk. TZs a program ideje alatt több olyan egészségügyi problémával küzdött, ami visszavetette munka vállalását, így csak alkalmi munkákat tud vállalni, de azokra jelenleg biztosan számíthat.

Gondozási terveink a program folytatása esetén:

További terveink szerint lakhatását támogatnánk. Ő szeptembertől költözne albérletbe, amelynek havi díja alacsony, ami mellett kertgondozást kell majd felvállalnia. A munkavállalás területén továbbra is támogatnánk, álláskeresőben is.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén:

TZs, mivel albérletbe kerül szeptemberi hónapban, a támogatást az őszi hónapokban albérleti díj, albérleti felszerelés beszerzésére fordítanánk. Havi, csökkenő összegben támogatnánk az albérletét, ahová egy kályha beszerzése is célunk lenne. Úgy véljük, hogy érdemes egy hosszabb távú támogatásban őt bevonni, mivel azt látjuk, hogy kellően motivált helyzetének rendezésében.

A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig) 160.000 Ft

3. HL

A programban HL-nek a képzéséhez járultunk hozzá, illetve közfoglalkoztatásba sikerült megoldanunk munkavállalását. Jelenleg is dolgozik. Lakhatásának költségeit szervezetünk

pályázati programjából támogattuk, így jelenleg munkásszállón lakik, de még az őszi hónapban albérleti elhelyezését tervezzük.

Gondozási terveink a program folytatása esetén:

Terveink szerint az albérleti elhelyezés támogatásához szeretnénk felhasználni a kért összegeket az őszi hónapok során, illetve a program lehetséges folytatása esetén. HL-nél a célunk, hogy önfenntartóvá tudjon válni. A képzése télen véget ér, az érettségi megszerzése jövő nyáron várható. A lakhatási támogatása csökkenő formában történne, hozzájárulva ahhoz, hogy fokozatosan egyre inkább saját maga állja az önköltségeket. Ez évben a fogászati kezelésére szánt összeget nem használtuk fel, mivel orvosa csak a jövő évben tartja célszerűnek a költségekkel járó kezelés folytatását.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén

A 2013.november 1. – 2014. december 31. közötti időszakra albérleti támogatást terveznénk (albérleti díjhoz adnánk hozzájárulást), amit havonta csökkenő összegben adnánk, növekvő önrész vállalása mellett. Célunk az, hogy külső támogatás nélkül is fenn tudja tartani a lakhatását. A támogatásból egészségügyi, fogászati kezelést valósítanánk meg, mivel ezt ebben az évben nem tudtuk megvalósítani.

A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig): 155.000 Ft

4. TS

A program időszaka alatt eddig a munkába állását segítettük. Jelenleg is dolgozik, kertészként, de csak közfoglalkoztatás keretein belül. A támogatást elsősorban a munkába járáshoz nyújtottuk, kiegészítő juttatások formájában (pl. BKV bérlet, munkaruha, stb.) Lakhatását pályázati úton oldottuk meg, munkásszállóra került, de ez 2014 év januárjától lejár. Terveink szerint TS-t a 2013 év novemberétől kezdődő időszaktól is tovább szeretnénk támogatni, részben már lakhatásában is.

Gondozási terveink a program folytatása esetén

TS részére az előző évhez hasonlóan hat hónapig bérlet támogatást, valamint 2014 januárjától csökkenő formában, növekvő önrész mellett munkásszállói lakhatást biztosítunk.

Munkájában megbízható, továbbra is fenntartó cégnél dolgozik, de foglalkoztatásához még a munkaruházat, bejáráshoz szükséges bérlet biztosítására kérnénk támogatást.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén

2013 év november-december hónapokra és 2014 évben Sándor részére lakhatáshoz és munkavállaláshoz szeretnénk kérni támogatást. A támogatást csökkenő formában ütemeznénk. A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig): 215.000 Ft

5. HÁ

Lakhatási támogatásra használtuk fel a kapott összegeket. A lakhatását alacsonyabb bérleti díjú albérletbe sikerült megoldanunk, amelynek szintén feltétele az ingatlanhoz tartozó kert rendben tartása. HÁ jelenleg egészségi állapota miatt nem dolgozhat, aktív korúak ellátásában részesül. Társával közösen laknak már egy albérletben. A támogatást az albérleti díj kifizetésére, valamint az albérlet (víkendház) felszerelésének biztosítására fordítottuk.

Gondozási terveink a program folytatása esetén

A továbbiakban lakhatásához használnák fel a támogatást, az őszi hónapokban a téli szigetélést, kályha beszerzését szeretnénk lehetővé tenni. A későbbiekben, illetve a következő évben pedig már csak az albérleti díjhoz adnánk hozzájárulást, szintén csökkenő formában.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén

2013. november és december hónapban és 2014 évben lakhatásának támogatásához szeretnénk hozzájárulni, terveink szerint szintén növekvő önrész megvalósítása mellett.

A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig): 90.000 Ft

6. DJ

DJ-t a programban társával közös albérlet megvalósításában támogattuk. A támogatást részükre elsősorban albérleti díj, valamint albérleti felszerelés biztosítására használtuk fel.

Jelenleg alkalmi munkái vannak, fix munkahellyel nem rendelkeznek, így egy alacsony összegű közös albérleti támogatás jöhetett csak szóba számára.

Gondozási terveink a program folytatása esetén

Az őszi hónapokban DJ-t albérleti felszerelésekben, a tüzelő, fűtési lehetőségek beszerzésében támogatnánk. 2013 novemberétől pedig csak az albérleti díj kifizetéséhez szeretnénk támogatást kérni.

A támogatási összeg és felhasználásának terve a program folytatása esetén

2013 novemberében és decemberében, valamint 2014-ben a lakhatását szeretnénk támogatni, szintén csökkentett támogatási összeg kifizetésével. A támogatáshoz tervezett összeg (2013 novemberétől- 2014 decemberéig): 90.000 Ft

III. A támogatási program 2013 novemberétől induló szakaszába már bevonásra nem kerülő ügyfeleink

Az alábbiakban 2, a program által támogatott ügyfeleinkről írunk rövid beszámolót, akik sikeresen elhagyták korábbi utcai életüket és jelenleg is lakhatásban vannak, de a lehetséges további támogatási programba már nem vonjuk be őket.

1. MI

A program 2012 novemberétől 2013. október 31.-ig tartó szakaszában a támogatást MI lakhatásának megoldására fordítottuk. Részére munkásszállói elhelyezést támogattunk. A program ideje alatt nem sikerült stabil munkahelyet találnia, ezért nem láttuk indokoltnak a továbbiakban a számára egy magasabb összegű munkásszállói lakhatás támogatását, mert a későbbiek során, a program lejárta után ezt nem tudná önállóan megtartani. Ezért a program vége felé, a részére, inkább egy olcsóbb, átmeneti szállóra való költözést szerveztünk meg. MI jelezte nekünk, hogy a továbbiakban már önállóan is fenn fogja tudni tartani a lakhatását. Úgy látjuk, hogy nem elég motivált ahhoz, hogy egy önálló albérlet felé nyisson. Idősnek gondolja magát ahhoz, hogy bátran belevágjon nagyobb változtatásba. Ezért nem tervezzük a továbbiakban a lakhatásának a támogatását, a program új szakaszába való bevonását. Azonban nyomon kísérjük életének további alakulását. Esetét átadtuk a szálló szociális munkásának, akivel mi is folyamatos kapcsolatot tartunk.

2. KL

A program 2012 novemberétől 2013. október 31.-ig tartó szakaszában a támogatást KL lakhatására fordítottuk. A kezdeti gondozási terveink ellenére nagyon sokszor történt változtatás a lakhatási megoldások keresése során. Nehezen, lassan nyitott csak mind a munkásszállói, mind a hajléktalan szállói lakhatás irányába. Az évek óta tartó utcai életforma elmondása szerint zárkózottá tette, nehezen bír már beilleszkedni a közösségbe. Az utcán is többnyire egyedül élt, kevés szállón fordult meg csak, és rövid ideig lakott mindenhol. Lakhatásának megoldása során ezekkel az akadályokkal kellett megküzdenuk.

A program második felében jelezte nekünk, hogy lenne egy ismerőse, aki albérlőként a lakásába fogadná. Azonban ez a lehetőség is csak rövid ideig jelentetett megoldást. Kiderült, hogy személyi konfliktusaik miatt nem tudják összeegyeztetni az együtt lakásukat, ezért közel 1 hónap után kiköltözött az albérletből.

A lakhatási problémái mellett egészségügyi állapota folyamatosan romlik, gerincbeteg. Ez megrendítette, és hozzájárult ahhoz, hogy a program végére lassan nyitni kezdett egy átmeneti szállói lakhatás irányába. A lakhatási megoldások keresése során fontos szempont volt számára, hogy a korai, hajnali alkalmi munkájához igazodóan, Budán találjunk számára egy lakhatási formát. Ez is szűkítette a megoldási lehetőségeket, de sikerült felvételt nyernie egy budai átmeneti szállóra. Alacsony jövedelméhez igazodva, ezt a lakhatási formát tartjuk számára reálisnak, mert annak havi térítési díját a későbbiekben, a program lejárta után is ki fogja tudni fizetni. Számára aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtása van folyamatban. A jövőben ez is megkönnyítheti a lakhatásának megtartását.

Véleményünk szerint KL-t már nem támogatnánk a program, következő szakaszában, mert elhelyezése jövedelméhez mérten tartható, és nem várható olyan mértékű változás a jövedelmi helyzetében, ami lehetővé tenné számára egy albérlet, vagy munkásszállói lakhatást, amihez támogatást kérhetnénk.

IV. A 2012-ben indult támogatási programból kiesett ügyfeleink

A 2013. novembertől induló támogatási programba a kiesett ügyfeleinket természetesen nem vonnánk be. A kiesések okait csak röviden érintve jelezzük.

A programból 4 ember esett ki, akik közül SzC elköltözött a kerületből, így átadtuk gondozását egy másik szolgálatnak. OM-t az előzetes tervek ellenére nem tudtuk gondozásunkba bevonni, mivel eltűnt. Ez év tavaszán találtuk csak meg, de akkor már jórészt zavart volt, így inkább őt az egészségügyi ellátás felé szeretnénk irányítani a továbbiakban, ha együttműködik. ZsT a program elején esett ki a támogatásból, ő a XII. kerületi szociális ellátó rendszerrel is kapcsolatban állt családi problémái miatt, ennek rendezése mentén próbáltuk őt készíteni nagyobb változásra (addiktológus, szállós lakhatási forma), hogy elkerüljön az utcáról. Az együttműködésünk sajnos nem sikerült, márciusi hónapban eltűnt szolgálatunk látóköréből, azóta sem jelentkezett. A programból még VI gondozottunk esett ki, akinek a lakhatási problémájának megoldása mellett az alkoholelvonó rehabilitációját támogattuk. Az elvonói kezelés után munkát vállalt, amely időszakosan tudott csak foglalkoztatást biztosítani a számára, ezen időszak alatt támogattuk lakhatásában. A rendeződni látszó körülmények

ellenére a munkanélküli időszakokban újra visszacsúszott az alkoholbetegségébe, és innen már egy későbbi általunk támogatott rehabilitációs otthoni elhelyezés sem tudta kihúzni. A rehabilitációs otthon jelzése alapján tudtuk meg, hogy VI nem vállalta tovább a rehabilitációt, kiköltözött az intézményből és azóta sem jelentkezett szolgálatunknál.

V. A 2013 év novemberétől induló támogatási programba bevonni kívánt új ügyfelek

Az alábbiakban 2013 novemberétől, egy új, a korábbi támogatási programhoz hasonló, egyéni rehabilitációkat meg támogató program lehetséges indulására 6 főt szeretnénk javasolni.

Az rövid életút interjúk ismertetése után a gondozási terveket és az ahhoz kapcsolódó támogatási összegek felhasználását szeretnénk bemutatni.

1.IÁ

2013 májusa óta áll szolgálatunk gondozásában. Azóta a kapcsolattartásunk folyamatos. Elmondása alapján Budapest VII. kerületében nevelkedett. Édesanyja adminisztrátorként, édesapja lakatosként dolgozott. Szülei házasságából két gyermek született, Ő és húga, Éva. Általános Iskolai tanulmányait zenei iskolában végezte el furulya és zongora szakon (1967-1974). Ezt követően, 1974-1976 között, mechanikai műszerésznek tanult Budapest VII. kerületében. 1975-ben családjával Kőbányára költöztek. 1976-1978 között szakközépiskolában folytatott tanulmányokat két évig. 1978-tól az iskola már csak esti iskolaként működött tovább. Ekkor már dolgozott, így a tanulmányait már nem tudta összehangolni a munkájával, ezért úgy döntött, hogy az iskolát nem folytatja tovább. 1976-1980-ig gépbeállítóként, elektroműszerészként dolgozott. 1980-1982-ig speciális mérlegkezelői szaktanfolyamot végzett, majd ugyanitt műszerész laboránsként dolgozott. 1982-ben megházasodott. Családjával Budapest X. kerületében laktak 1982-1988-ig elektroműszerészként, műszerészként dolgozott, az erősáramú irányítástechnikán. 1988-ban magánvállalkozó lett, és a vállalkozásában dolgozott 1990-ig. Közben 1985-ben házasságából fiúgyermek született. 1987-ben elváltak. A válás során a gyermeket neki ítélte a bíróság. 1988-ban élettársi kapcsolatban élt, 1989-ben fia született. 1990-től azonban külföldön vállalt munkát, így az élettársi kapcsolata megszakadt. Kazahsztánban kezdett el dolgozni, mint épületbádogos. 1997-ig volt a cégnél, közben időközönként annak Németországi vállalatánál dolgozott. 1998-tól 2006-ig Németországban dolgozott, szerelői munkákat végzett. Eközben rövidebb időszakokat itthon töltött. 2005-ben édesanyja elhunyt. Nagyon nehezen viselte azt, hogy a temetése nem úgy történt, ahogy ő szerette volna, úgy érezte nem adták meg neki a

végtségességét. Édesanyja halála után még visszament Németországba dolgozni, de 2006-ban hazatért. 2006 után már csak alkalmi munkákat vállalt Magyarországon. Lakásából elköltözött és a fiára hagyta, innentől kezdve vallja magát hajléktalannak. Élettársával, HT-nével 2008 telén ismerkedett meg, amikor átmeneti szállón lakott. 2009 januárjában összeköltöztek: a HT-né által már korábban bérbe vett házban laktak mindaddig, amíg 2012. júl. 15-én ismeretlenek fel nem gyújtották az épületet. Ezt követően átmeneti szállón laktak. Később, 2013. elején, mivel nem tudták kifizetni az átmeneti szálló díját, a speciális éjjeli menedékhelyre költöztek. 2013. április 1. óta Csillebércen laknak egy elhagyatott hétfégi házban.

2. HT-né

2013 májusa óta áll szolgálatunk gondozásában. Azóta a kapcsolattartásunk folyamatos. A gondozási folyamat során mindenben együttműködött a szolgálatunkkal.

A XII. kerületében született, és ott töltötte gyermekkorát is. Szüleivel a XII. kerületben laktak egészen a házasságkötése időpontjáig. Édesanyja szövönőként dolgozott, édesapja szerszámgéplakatos volt. Szülei házasságából 5 gyermek született, ő volt a második. Az édesanyjával, és testvéreivel tartja a kapcsolatot, az édesapja elhunyt.

Általános iskolai tanulmányait Ének-zenei Általános Iskolában végezte el orosz szakon 1973-1981 között. Szakközépiskolában folytatta tovább tanulmányait mélyépítő szakon. A család anyagi nehézségei miatt azonban a szakközépiskolából csak 2 évet fejezett be. Dolgozni kezdett, hogy a testvéreit fel tudják nevelni. Egy épületkivitelező vállalatnál kezdett: tervrajzokat készített, adminisztratív munkát látott el. A munkája mellett elvégezte esti tagozaton a gimnáziumot (1983-1987). Eközben, 1983.10.05-én házasságot kötött. Ekkor költözött el a szülői házból, de továbbra is a kerületben maradt férjével. Két év után férjétől külön költözött, és visszatért a szülői házba, majd rá 1 évre albérletbe költözött. Itt lakott 1990-ig. 1987-ben leérettségizett. Majd a kórházban kezdett el dolgozni takarítónőként. 1989-ben a kórház beíratta az Egészségügyi Főiskolába, ahol munkája mellett, esti tagozaton elvégezte főiskolai tanulmányait. Eközben, 1990-ben élettársi kapcsolatot létesített. Élettársával a szintén a XII. kerületben laktak, egészen 2005-ig, amikor a kapcsolatuk véget ért. 1993-1995 között műtősnőként dolgozott kórházban, mellette még takarított is az intézményben.

1995-től 2006-ig már csak magánháznál takarított. 2006-ban súlyos gerincbetegség (gerincsérv) alakult ki nála. Betegségével még ugyanebben az évben 4-szer műtötték meg.

2005-ben HT-né egy kis házat bérelt ki. 2008 telét azonban a hideg miatt nem tudta a kis házban tölteni, így átmeneti szállóra költözött a hidegebb hónapokra. Itt ismerkedett meg jelenlegi élettársával, IÁ-val. 2009. január óta élnek együtt. Közösén költöztek a bérelt házba, amit azonban 2012. júl. 15-én ismeretlen tettesek felgyújtottak. Ezután különböző átmeneti szállóin laktak. Később, 2013 elején, mivel nem tudták kifizetni az átmeneti szálló díját, speciális éjjeli menedékhelyére költöztek. 2007-ben HT-né még dolgozott közel egy évig egy kávézóban, mint takarító, mindenek. 2008 óta már csak alkalmi munkái vannak (takarítás, kutyákra vigyáz stb.) 2013. április 1-jétől Csillebércre költöztek egy elhagyott házba.

Egyéni terv a támogatás felhasználásához

A pár jelenleg alkalmi munkákból tartja fent magát, naponta ketten közel 1-2000 forintot keresnek meg, de ebből félretenni nem tudnak arra a célra, hogy ketten együtt elinduljanak egy önállóan fizetett lakhatásba. HT-né részére egészségi alapon történő ellátás igénylése van folyamatban, ami rendszeres jövedelmet biztosíthat számára. IÁ nagyon aktív munkakeresésben, úgy látjuk, hogy egy biztosabb lakhatási háttér mellett komolyabb munkákat is el tudna vállalni.

A terveink szerint a párnak a lakhatási lehetőséget szeretnénk biztossá tenni. Egy önálló, alacsony bérleti díjú albérlet, vagy kertes ingatlan jöhetne szóba a számukra.

A támogatási terv általunk becsült költségei

A lakhatás költségeinél egy alacsony bérleti díjú albérlet támogatását terveztük, amelyet csökkenő formában nyújtanánk számukra, növekvő önrész vállalása mellett.

Az albérleti díj támogatása mellett az albérlet felszerelésében is szeretnénk segíteni őket. Az albérleti díj jelen esetben közel 30.000 Ft-os, vagy annál alacsonyabb díj megfizetése mellett lehetséges, hiszen így tudnák vállalni a program lejárta után önmaguk fenntartását. Terveink szerint ennek éves költsége: 260.000 Ft

A terv összes költsége: 260.000 Ft

3. MFG

Párjával, KE-vel együtt 2013. június eleje óta áll szolgálatunk gondozásában. Elmondásuk szerint 2012 márciusában váltak hajléktalanná.

MFG Budapest XI. kerületében töltötte gyermekkorát. 1970-ben, 10 éves korában, a XII. kerületbe költöztek. Édesapja rendőr volt, édesanyja mechanikai műszerészként dolgozott. Szülei 2006-ban elhunytak. Három nővére van, akikkel tartja a kapcsolatot. Általános iskolai

tanulmányait a XII. kerületben fejezte be. Ezt követően, 1978-ban szobafestő-mázoló, tapétázó szakképesítést szerzett. Miután végzett egy építőipari szövetkezetnél kezdett el dolgozni festőként, és itt is maradt 10 évig, 1985-ig. 1980-ban megnősült. Feleségével, szintén a XII. kerületben laktak. Gyermekük nem született. 1987-ben elvált, és visszaköltözött édesanyjához. 1988-ban egy vasúti vállalatnál festő munkát végzett. A vállalat beírta egy külső homlokzat-szigetelő tanfolyamra, amit sikeresen elvégzett. A vállalatnál egészen a kisszövetkezet megszűnéséig (2004) dolgozott. 2004-óta jelenleg is építőipari cégeknél vállal alkalmi munkákat, de rend szerint csak néhány hónapra jelentik be, vagy egyáltalán nem. Emellett magánháznál vállal építőipari munkákat, alkalmi jelleggel. Élettársával, KE-vel 2009 óta élnek együtt. Az utolsó lakásuk a VIII. kerületben volt. Itt albérletben laktak 2012 márciusáig. MFG ekkor vesztette el a munkáját, barátokhoz költöztek, de egy idő után már nem tudták támogatni őket, az utcára kerültek, azóta a Sváb-hegyen egy padon éjszakáznak.

4. KE

Elmondása szerint Sajószentpéteren töltötte a gyermekkorát. Édesapja asztalos volt, édesanyja műszaki ellenőr, de mindketten hosszú éveket dolgoztak a sajószentpéteri üvegyárban a gyár bezárásáig. Sajószentpéteren végezte el általános iskolai tanulmányait is, majd Miskolcon a vendéglátóipari szakközépiskolában (1986-1990) szerzett érettségit, és szakmát. Az iskolában vendéglátó ipari eladó szakképesítést szerzett. Az iskola elvégzése után rögtön Miskolcon kezdett el dolgozni egy cukrászdában, a szakmájában, ahol a szakmai gyakorlatát is letöltötte. Ezt követően, 1992-ben, Sajószentpéteren dolgozott pultosként.

1993-ban jött fel Budapestre, ahol 8 évig eladóként dolgozott egy büfében. 2001-2012. márciusáig zöldség-gyümölcs üzletben dolgozott eladóként, majd dolgozott piacon is. Közben 1996-ban élettársi kapcsolatot létesített. Élettársával a XXII. kerületben laktak, saját lakásukban. A kapcsolatnak 2004-ben lett vége, ekkor KE visszaköltözött Sajószentpéterre, az egyik ismerőse albérletébe. Az albérletét a XXII. kerületi lakás árából felújította. Lányát egyedül nevelte itt. Később élettársával újra összeköltöztek, és még egy fiuk született, de a kapcsolat hamarosan újra véget ért. KE-nek lányával jelenleg is nagyon jó a kapcsolata, a lányt azonban KE édesanyja neveli. MFG-vel 2009-ben ismerkedtek meg. 2011-ben közös albérletbe költöztek a VIII. kerületbe, ahol 2013 márciusáig laktak ott. Ez volt az utolsó lakásuk. MFG elvesztette a munkáját, barátai a párt már nem tudták befogadni, így utcára kerültek. Azelőtt még soha nem voltak ilyen helyzetben.

A pár most jelenleg a XII. kerületben, a Sváb-hegyen éjszakázik.

Egyéni terv a támogatás felhasználásához

A pár aktívan keres munkát, szolgálatunktól is elsősorban ebben kértek segítséget. Kettőjük közül a férfinak folyamatosan vannak alkalmi munkái, magánházaknál vállal felújítást. KE-nek jelenleg nincs munkája, eladóként dolgozott a legtöbbet, most is ezen a területen keres munkát.

A pár részére önálló lakhatásba kerülést szeretnénk támogatni, mert jó esélyét látjuk annak, hogy megkapaszkodjanak, lévén még nagyon kevés ideje vannak kint utcán, és motiváltak abban, hogy újra munkába álljanak és önállóan megtartsák lakhatásukat.

A támogatási terv általunk becsült költségei

A lakhatás költségeinél számukra szintén egy alacsony bérleti díjú albérlet, vagy szobabérlet támogatását terveztük, amelyet csökkenő formában nyújtunk számukra is, növekvő önrész vállalása mellett.

Az albérleti díj támogatása mellett az albérlet felszerelésének támogatását szeretnénk biztosítani. Fix munkahely megteremtése mellett a munkába álláshoz szeretnénk még támogatást kérni. Terveink szerint ennek éves költsége: 260.000 Ft.

A terv összes költsége: 260.000 Ft

PI

PI 2012 októbere óta áll szolgálatunk gondozásában, párjával és két barátjával évek óta a Budapest XII. kerület, Janka út melletti erdős területen laknak, egy romos épületben.

Legmagasabb iskolai végzettsége általános iskola 8 osztály. Betanított munkásként dolgozott mindig, leginkább az építőiparban. Folyamatosan – kisebb megszakításokkal – rendszeresen van alkalmi munkája. Általában Szentendrén végez külső-, és belső burkolási munkákat. Mivel évek óta a kerületben él, ragaszkodik hozzá, szeretne a jövőben is itt lakni. A környező lakossággal jó kapcsolatot alakítottak ki. A közelben lakók időnként meg is kérik kerti, udvari munkák elvégzésére, így ebből is van egy kis jövedelme. Családi állapota nőtlen, gyermeke nincs.

2013 őszén jelezte nekünk, hogy az ingatlan tulajdonosa eladja a házat, így rövid időn belül el kell költözniük. Szolgálatunk segítségét kérték lakhatási megoldás keresésében. **PI** évekre visszanyúló kerületi kötődése, a közeli költözés szüksége miatt gondoltunk arra, hogy javasoljuk bevonni a kerületi rehabilitációs programba. Az ügyfelünkkel folytatott közös beszélgetéseink alkalmával elmondta, hogy amennyiben lehetősége nyílna rá, szeretne egy

alacsony bérleti díjú ingatlanba költözni, a barátaitól külön, de felmerült, hogy egyik barátja is vele költözzön, egy jól elkülönített, külön szobába.

A támogatási összeget lakhatásának támogatására, az ingatlan felszerelésére és egy induló ételkészítési, és tisztasági csomag megvásárlására fordítanánk, valamint a munkavállalói státuszának emelése érdekében szükség lenne egy teljes körű fogászati kezelésre. Lakhatásának támogatását havonta csökkenő rendszerben dolgoztuk ki, az ügyfél részéről havonta emelkedő önrész fizetése mellett.

A fent említett tételek általunk becsült összege: 140.000 Ft

ML

ML 2012 októbere óta áll Szolgálatunk gondozásában. Két barátjával évek óta a Budapest XII. kerület, Janka út melletti erdős területen lakik, egy romos épületben.

A legmagasabb iskolai végzettsége általános iskola 8 osztálya. **ML** évek óta az építőiparban dolgozik, mint betanított munkás. Általában – kisebb megszakításokkal – barátjával (**PI**-vel) együtt rendszeresen vannak alkalmi munkáik. Jellemzően külső-, és belső burkolási munkákat végeznek közösen. Folyamatos a kapcsolattartásunk, a szolgálatunkkal együttműködő. Hasonlóan előző ügyfelünknel tapasztaltakhoz, ő is jóban van a kerületben élő szomszédsággal, kisebb kerti munkák elvégzéséhez szívesen hívják dolgozni.

A támogatási összeget számára is elsősorban a lakhatásának támogatására, az ingatlan felszerelésére, egészségügyi kezelésekre támogatására fordítanánk. Lakhatásának támogatását úgyszintén egy havonta csökkenő rendszerben dolgoztuk ki, az ügyfél részéről havonta emelkedő önrész fizetése mellett.

A fent említett tételek általunk becsült összege: 140.000 Ft

ML és **PI** a gondozásuk során mindenben együttműködtek Szolgálatunkkal, ezért úgy véljük, továbbra is eredményesen tudnánk velük dolgozni. Eddig kevés alkalommal kértek tőlünk segítséget, azt tapasztaltuk, hogy törekednek arra, hogy önállóan tartsák fent magukat, ezért javasoljuk őket a program bevonásába.

A fentiekben meghatároztunk egy becsült összeget a gondozási tervek mellé, azok megvalósítására. A tervek kidolgozásánál azonban a jelenlegi program tapasztalataiból már látjuk, hogy nem lehet pontos összegekkel dolgozni a gondozási munka során. Ennek az az oka, hogy az egyes gondozási tervek megvalósításához szükséges összegek olyan részösszegekből tevődnek össze, amelyek a gondozási folyamat során változhatnak. Erre a

fentiekben már utaltunk. Ez alatt azt értjük, hogy megtörténhet például az, hogy egyes ügyfeleink csak később állnak munkába, így a részükre kért bérlettámogatást csak később tudjuk elkezdni kifizetni. Szintúgy a gondozási tervekben is történhet változás. A támogatási összegek nagyobb részét a lakhatási támogatások teszik ki, így például, ha egyes ügyfeleink esetében változik a lakhatási forma megválasztása (például a tervezett albérlet helyett átmeneti szállóra költöznek), akkor a lakhatására szánt támogatás egy része fennmarad. Viszont a gondozási folyamat során felmerülhetnek olyan szükségletek, amelyekkel a kezdetekben nem számoltunk. Ezért jónak tartanánk, ha a gondozási tervekre meghatározott összegeken belül kisebb változtatásokra indokolt esetben lehetőségünk lenne.

VI. A támogatási program 2013. nov. 1. - 2014. dec. 31-ig tartó szakaszára kidolgozott gondozási tervek megvalósításának költségei:

	Név	Támogatási összegek
1	MK	170.000 Ft
2	TZs	160.000 Ft
3	HL	155.000 Ft
4	TS	215.000 Ft
5	HÁ	90.000 Ft
6	DJ	90.000 Ft
7-8	IÁ és HT-né	260.000 Ft
9-10	MFG és KE	260.000 Ft
11	PI	140.000 Ft
12	ML	140.000 Ft
Összesen:		1.680.000 Ft

Budapest, 2013. augusztus 28.

Bodor Katalin, Pilling Katalin
programfelelős szociális munkások